2024/1336

15.5.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/1336,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2024,

Iranin Venäjän Ukrainaa vastaan käymälle hyökkäyssodalle antaman sotilaallisen tuen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen (YUTP) 2023/1532 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 20 päivänä heinäkuuta 2023 päätöksen (YUTP) 2023/1532 ([1]).

(2) Eurooppa-neuvosto totesi 21 ja 22 päivänä maaliskuuta 2024 antamissaan päätelmissä, että Venäjän pääsyä arkaluonteisiin tuotteisiin ja teknologioihin, joilla on merkitystä taistelukentillä, on rajoitettava mahdollisimman paljon muun muassa kohdistamalla toimia kolmansien maiden yhteisöihin, jotka mahdollistavat pakotteiden kiertämisen. Eurooppa-neuvosto kehotti unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, jäljempänä ”korkea edustaja”, ja komissiota valmistelemaan lisäpakotteita Valko-Venäjää, Pohjois-Koreaa ja Irania vastaan. Lisäksi Eurooppa-neuvosto totesi, että Euroopan unioni jatkaa intensiivistä yhteistyötä alueellisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa, jotta estetään konfliktin edelleen leviäminen alueella, etenkin Libanonissa ja Punaisellamerellä. Eurooppa-neuvosto kehotti kaikkia osapuolia, erityisesti Irania, pidättymään tilannetta entisestään kärjistävistä toimista.

(3) Korkean edustajan unionin puolesta 14 päivänä huhtikuuta 2024 antamassa julkilausumassa unioni tuomitsi jyrkästi Iranin miehittämättömien ilma-alusten, jäljempänä ”droonit”, hyökkäykset ja ohjushyökkäykset Israelia vastaan 13 päivänä huhtikuuta 2024, koska ne kärjistävät tilannetta ennennäkemättömällä tavalla ja uhkaavat alueellista turvallisuutta.

(4) Eurooppa-neuvosto tuomitsi 17 päivänä huhtikuuta 2024 antamissaan päätelmissä jyrkästi ja yksiselitteisesti Iranin Israeliin kohdistaman hyökkäyksen ja toisti täyden solidaarisuutensa Israelin kansalle ja sitoutumisensa Israelin turvallisuuteen ja alueen vakauteen. Eurooppa-neuvosto kehotti Irania ja sen sijaisjoukkoja lopettamaan kaikki hyökkäykset ja kannusti kaikkia osapuolia noudattamaan äärimmäistä pidättyvyyttä ja välttämään kaikkia toimia, jotka saattavat lisätä jännitteitä alueella. Eurooppa-neuvoston päätelmissä todettiin lisäksi, että unioni aikoo määrätä uusia Iranin vastaisia rajoittavia toimenpiteitä, jotka liittyvät erityisesti drooneihin ja ohjuksiin. Eurooppa-neuvosto myös toisti, että unioni on edelleen täysin sitoutunut edistämään jännitteiden lieventämistä ja alueen turvallisuutta.

(5) Venäjä käyttää Iranissa tuotettuja drooneja tukeakseen Ukrainaa vastaan käymäänsä hyökkäyssotaa, joka loukkaa kyseisen maan suvereniteettia, itsenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta ja joka kohdistuu myös siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin. Iranin valtion tukema droonien kehittämistä ja tuottamista koskeva ohjelma edistää näin ollen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden perusperiaatteiden rikkomista.

(6) Unioni on erittäin huolissaan tiedoista, joiden mukaan Iran saattaisi siirtää ohjuksia Venäjälle käytettäväksi sen hyökkäyssodassa Ukrainaa vastaan.

(7) Iranissa tuotettujen droonien ja ohjusten ja niihin liittyvien teknologioiden leviäminen valtiosta riippumattomille aseellisille ryhmille Lähi-idässä ja muilla alueilla on keskeinen huolenaihe. Iran on siirtänyt Iranissa tuotettuja drooneja ja ohjuksia aseellisille ryhmille ja yhteisöille, joita ovat muun muassa Hamas, Hizbollah, huthit ja puolisotilaalliset joukot Syyriassa ja Irakissa, sekä Sudanin konfliktin osapuolille.

(8) Iranin ohjusohjelman perustana ovat sekä valtion omistamat että yksityiset yritykset, ja se hyötyy kotimaisista tutkimusvalmiuksista; ohjelmaa hallinnoivat Iranin puolustus- ja asevoimien logistiikkaministeriö ja islamilainen vallankumouskaarti, jotka molemmat ovat unionin pakotteiden kohteena. Iranin ohjusohjelmaan sisältyy ohjusten hankinta, kehittäminen, tuotanto ja siirto.

(9) Iranilla on pitkäaikaiset suhteet aseellisiin ryhmiin ja yhteisöihin Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella, mukaan lukien terroristijärjestöt, kuten Hizbollahin ja Hamasin sotilaalliset siivet, ja se on toimittanut niille Iranissa tuotettuja ohjuksia ja niiden tuotantotarvikkeita.

(10) Iran rikkoo Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2216 (2015) jatkaessaan aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamista hutheille.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2023/1532, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2023, Iranin Venäjän Ukrainaa vastaan käymälle hyökkäyssodalle antaman sotilaallisen tuen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 186, 25.7.2023, s. 20).

(11) Huthien iskut keskeisillä merikuljetusreiteillä Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella aiheuttavat vakavaa huolta unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen kannalta. Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2024/632 ([2]) käynnistettiin Euroopan unionin meriturvallisuusoperaatio merenkulun vapauden turvaamiseksi Punaisenmeren kriisin yhteydessä (EUNAVFOR ASPIDES). On unionin ja sen jäsenvaltioiden edun mukaista hyväksyä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa toimenpiteitä, joilla estetään hutheja hankkimasta lisää Iranissa tuotettuja aseita, kuten ohjuksia ja drooneja.

(12) Tilanteen vakavuus huomioon ottaen sekä vastauksena siihen, että Iran heikentää rauhaa ja turvallisuutta sekä valtioiden suvereniteettia antamalla sotilaallista tukea Venäjän Ukrainaa vastaan käymälle hyökkäyssodalle sekä toimittamalla drooneja ja ohjuksia aseellisille ryhmille ja yhteisöille Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella, on aiheellista ottaa käyttöön uusia rajoittavia toimenpiteitä Iranin suhteen. Kyseisiä toimenpiteitä olisi tarkasteltava uudelleen ja ne olisi voitava keskeyttää tai peruuttaa taikka korvata muilla rajoittavilla toimenpiteillä kentällä tapahtuvan kehityksen mukaan.

(13) Erityisesti olisi muutettava päätöksen (YUTP) 2023/1532 nimeä sekä säädettävä niitä henkilöitä koskevista matkustusrajoituksista ja varojen jäädyttämistoimenpiteistä, jotka ovat vastuussa Iranin ohjusohjelmasta, tukevat sitä tai ovat siinä osallisina tai jotka toimittavat tai myyvät Iranin ohjuksia tai drooneja tai niihin liittyviä teknologioita Venäjälle tai ovat muutoin osallisina niiden siirtämisessä Venäjälle sen Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan tukemiseksi tai aseellisille ryhmille ja yhteisöille, jotka heikentävät rauhaa ja turvallisuutta Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella, taikka rikkoen Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2216 (2015).

(14) Lisäksi on aiheellista kieltää droonien kehittämisessä ja tuotannossa mahdollisesti käytettävien eräiden muiden komponenttien vienti unionista Iraniin.

(15) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön.

(16) Päätös (YUTP) 2023/1532 olisi näin ollen muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös (YUTP) 2023/1532 seuraavasti:

1) korvataan nimi seuraavasti:

”Neuvoston päätös (YUTP) 2023/1532, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2023, Iranin Venäjän Ukrainaa vastaan käymälle hyökkäyssodalle sekä aseellisille ryhmille ja yhteisöille Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella antaman sotilaallisen tuen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä”;

2) korvataan 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on toteuttava tarvittavat toimenpiteet estääkseen sellaisten luonnollisten henkilöiden tulo alueelleen tai kauttakulku alueensa kautta, jotka

a) ovat vastuussa Iranin drooni- tai ohjusohjelmasta, tukevat sitä tai ovat siinä osallisina;

b) toimittavat tai myyvät Iranin drooneja tai ohjuksia tai niihin liittyviä teknologioita tai ovat muutoin osallisina niiden siirtämisessä

i) Venäjälle sen Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan tukemiseksi;

ii) aseellisille ryhmille ja yhteisöille, jotka heikentävät rauhaa ja turvallisuutta Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella;

iii) luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, jotka rikkovat Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2216 (2015); tai

c) ovat lähellä a tai b alakohdassa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä tai 3 artiklan 1 kohdan nojalla lueteltuja oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä;

liitteessä luetellun mukaisesti.”;

([2]) Neuvoston päätös (YUTP) 2024/632, annettu 19 päivänä helmikuuta 2024, Euroopan unionin meriturvallisuusoperaation käynnistämisestä merenkulun vapauden turvaamiseksi Punaisenmeren kriisin yhteydessä (EUNAVFOR ASPIDES) (EUVL L, 2024/632, 20.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/632/oj).

3) korvataan 3 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäädytetään kaikki sellaisille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit, jotka

a) ovat vastuussa Iranin drooni- tai ohjusohjelmasta, tukevat sitä tai ovat siinä osallisina;

b) toimittavat tai myyvät Iranin valmistamia drooneja tai ohjuksia tai niihin liittyviä teknologioita tai ovat muutoin osallisina niiden siirtämisessä

i) Venäjälle sen Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan tukemiseksi;

ii) aseellisille ryhmille ja yhteisöille, jotka heikentävät rauhaa ja turvallisuutta Lähi-idässä ja Punaisenmeren alueella;

iii) luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, jotka rikkovat Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2216 (2015); tai

c) ovat lähellä a tai b alakohdassa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä;

liitteessä luetellun mukaisesti.”.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 14 päivänä toukokuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

V. VAN PETEGHEM